

OBČINA DOL PRI LJUBLJANI
Dol pri Ljubljani 18
1261 DOL PRI LJUBLJANI

Zadeva: posvetovalna telesa župana-pravno mnenje

Spoštovani,

v skladu z vašim zaprosilom o tem, ali je s Sklepom o imenovanju Komisije za ohranjanje kulturne dediščine (številka 620-0001/2022-1 z dne 4. 2. 2022) ta posvetovalno telo, ki ga v skladu s 36. členom Statuta župan lahko ima in katera posvetovalna telesa sploh lahko ima župan, vam v nadaljevanju dajemo naslednje pravno mnenje:

Zakon o lokalni samoupravi (ZLS) v načelu določa organe občine ter njihove ključne pristojnosti. Pri tem je nedvomno, da je občinski svet najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine, vendar je 2. odstavek 29. člena ZLS treba razumeti na način, da so pooblastila občinskega sveta predvsem taksativno naštet, saj le zadnja alineja govori o drugih zadevah, vendar morajo tudi te druge zadeve iz pristojnosti občinskega sveta biti bodisi določene z zakonom bodisi s statutom občine.

V smislu določanja pristojnosti in pooblastil je 33. člen ZLS, ki določa pooblastila in položaj župana, ohlapnejši, saj že definicija 1. odstavka, da župan predstavlja in zastopa občino, kaže na presumpcijo pooblastil v prid župana, v kolikor ta niso jasno opredeljena v pristojnosti občinskega sveta. Gre za precej podobno ureditev kot velja na nivoju države za razmejitve pooblastil med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije, kjer tudi velja presumpcija v korist izvršilne veje oblasti (kar bi se na nivoju občine lahko reklo za župana).

Nikjer v statutu Občine Dol pri Ljubljani ni posebej izpostavljeno vprašanje varstva in skrbi za kulturno dediščino. Vendar je izhajajoč iz omenjenih zakonskih določb ter iz 15. člena Statuta Občine Dol pri Ljubljani, nedvomno jasno, da vse splošne akte, tudi tiste, ki bi se nanašali na skrb za, oziroma varstvo kulturne dediščine, mora sprejemati občinski svet. Prav tako ni nobenega dvoma, da občinski svet lahko ustanavlja tudi komisije in odbore ter druga delovna telesa, ki obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta, kot oblika predhodnega usklajevanja, ustvarjanja mnenj in predlaganja odločitev občinskemu svetu. To nedvomno izhaja tako iz 30. člena ZLS kot tudi iz njegovega 31. člena, posledično pa tudi iz 26. člena Statuta Občine Dol pri Ljubljani.

Izhajajoč iz 2. odstavka 36. člena Statuta pa prav tako izhaja, da lahko župan ustanovi komisijo in druga delovna telesa kot strokovna in posvetovalna telesa za proučevanje posameznih zadev iz svoje pristojnosti. Razmejitev je povsem jasna, župan s svojimi delovnimi telesi ne more in ne posega v pristojnosti in delo občinskega sveta. Delovna telesa, ki bi imela večjo moč od posvetovalne, bi župan lahko ustanavljal le, če bi bilo tako izrecno določeno v drugem zakonu ali kakšnem drugem predpisu.

Razmejitve med pristojnostmi župana in občinskega sveta je tako po mojem mnenju povsem jasna, saj ima vsak pristojnosti na svojem področju. Pri tem je zlasti pomembno, da je funkcija župana med drugim tudi predlaganje odločitev občinskemu svetu, zlasti pa tudi usmerjanje in nadzorovanje dela občinske uprave. Ne gre spregledati, da je lahko vrsta zadev, vezanih na skrb za kulturno dediščino, predmet upravnega odločanja.

Glede na navedeno ni videti dejansko nobenih pravnih ovir, da svoje pristojnosti, ki jih župan ima, ne bi izvajal na način, da se pred tem posvetuje z določeno skupino strokovnjakov, ki je lahko v skladu z 2. odstavkom 36. člena Statuta njegovo posvetovalno telo.

Če pogledamo Sklep o imenovanju Komisije za ohranjanje kulturne dediščine, potem vidimo, da so naloge komisije, opredeljene v tem sklepu, izrazito posvetovalne, v določenem smislu pa morda sodijo tudi v nalogo občinske uprave (za katero je tako zadolžen župan), kar velja zlasti za področje evidentiranja zgodovinskega gradiva. Kot rečeno, je seveda to lahko posvetovalna funkcija župana, vendar je pa potrebno poskrbeti, da izsledki te komisije na področju, za katerega je ustanovljena, pravilno preidejo v ravnanje v skladu s pristojnostmi občinske uprave, ki jo usmerja in vodi župan. Pri tem je treba tudi upoštevati predpise s področja varstva osebnih podatkov.

Iz vseh nalog komisije morda kaže posebej izpostaviti le nalogo v drugi alineji, ki govori tudi o tem, da je naloga komisije ščitenje kulturne, tehnične in naravne dediščine. V smislu posvetovalne funkcije komisije je ta naloga zagotovo zastavljena preširoko (vsaj tolmači se lahko tako), če se hkrati ne definira tudi termina »ščitenje«. Ščitenje namreč celovito vzeto pomeni vendarle tudi vrsto upravnih ukrepov, ki jih komisija kot taka zagotovo ne more sprejemati, lahko pa v zvezi s tem poda kakšen nasvet oziroma predlog županu, ki ga v skladu s svojimi pooblastili naloži v izvedbo občinski upravi ali predlaga ustrezno odločitev občinskemu svetu, če zadeva (na primer odlok) sodi v njegovo pristojnost.

Skratka, menim, da z ustanovitvijo predmetne komisije župan ni v ničemer prekoračil pooblastil, ki jih po zakonu in statutu ima. Zaradi razjasnitve in v izogib morebitnemu sporu o tem pa predlagam, da se druga alineja dopolni na način, da bo termin »ščitenje« bolj jasen in skladen z dometom in pristojnostmi komisije.

Lep pozdrav,

Odvetnik Mirko Bandelj

ODVETNIŠKA PISARNA
Mirko Bandelj d.o.o.
Odvetnik Mirko Bandelj

Ljubljana, dne 17.9.2024